

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
до проєкту Закону України «Про внесення змін до
пункту 88¹ підрозділу 2 розділу XX «Перехідні положення»
Податкового кодексу України
(далі – проєкт акта)

I. Визначення проблеми

З початку повномасштабного вторгнення російська федерація системно здійснює руйнування цивільної інфраструктури, застосовуючи військову силу проти мирного населення та енергетичної системи України.

Одним із найбільш цинічних проявів агресії є масовані обстріли об'єктів енергетичної інфраструктури, що мають на меті завдати шкоди виключно цивільному населенню.

З метою подолання наслідків цих атак у 2022 році, за ініціативи Єврокомісара з питань енергетики Кадрі Сімсон, було засновано Фонд підтримки енергетики України (далі – Фонд), покликаний сприяти відновленню та захисту критично важливих енергетичних об'єктів держави.

Основною метою Фонду є надання підтримки українським енергетичним компаніям у швидкому відновленні пошкоджених чи зруйнованих об'єктів енергетичної інфраструктури внаслідок обстрілів російської федерації. Донорами Фонду виступають уряди країн-партнерів України, міжнародні фінансові інституції та приватні організації. Кошти Фонду, що акумулюються на окремому рахунку в австрійському банку Bawag PSK, використовуються виключно для закупівлі обладнання та/або палива, яке не може бути надане міжнародними партнерами у вигляді гуманітарної допомоги. За час діяльності Фонду було придбано товари та обладнання на суму понад 1 млрд євро, що становить вагомий внесок у підтримку функціонування критичної інфраструктури України.

Крім того, міжнародна коаліція надає Україні безоплатну допомогу у вигляді обладнання, запчастин та інших товарів, необхідних для відновлення й ремонту пошкоджених енергетичних підприємств, а також забезпечення їх стабільної роботи.

У зв'язку з цим виникає необхідність продовження тимчасового звільнення від оподаткування податком на додану вартість операцій з імпорту товарів на митну територію України, перелік яких із зазначенням кодів згідно з УКТ ЗЕД визначається Кабінетом Міністрів України. Таке ввезення здійснюється в рамках угод між Міністерством енергетики України та енергетичними компаніями (далі – угод), фінансування яких забезпечується Секретаріатом Енергетичного Співтовариства до 1 січня 2028 року, що є стратегічно важливим для належного функціонування критичної інфраструктури держави.

Прийняття проєкту акта дозволить:

забезпечити звільнення від оподаткування податком на додану вартість товарів, що імпортуються в рамках угод, профінансованих Секретаріатом Енергетичного Співтовариства, з подальшою їх передачею суб'єктам господарювання, які здійснюють діяльність у сферах електроенергетики

(виробництво, передача, розподіл), природного газу (видобуток, зберігання, транспортування, розподіл), теплопостачання (виробництво, транспортування, постачання теплової енергії), водопостачання та/або водовідведення, що згідно з Законом України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» підлягають ліцензуванню Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, та обласними державними адміністраціями, для цілей відновлення, ремонту та експлуатації відповідної інфраструктури, враховуючи відсутність коштів;

гарантувати безперебійне постачання електроенергії споживачам;

суттєво підвищити рівень енергетичної безпеки держави завдяки відновленню роботи енергетичних об'єктів;

створити умови для стабільного проходження опалювальних сезонів 2025/26 та 2026/27 років.

Основними групами (підгрупами), на які поширюється вплив зазначеної проблеми, є:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни		+
Держава	+	
Суб'єкти господарювання,	+	
у тому числі суб'єкти малого підприємництва		+

Врегулювання цієї проблеми не може бути досягнуто виключно ринковими механізмами, оскільки її врегулювання належить до сфери правового регулювання.

Таким чином, для її розв'язання необхідним є внесення змін до законодавства України та ухвалення відповідного проекту акта.

II. Цілі державного регулювання

Головною метою державного регулювання цього проекту акта є запровадження тимчасових податкових пільг, спрямованих на стимулювання оперативного відновлення енергетичної інфраструктури України за рахунок фінансування донорів та міжнародних партнерів.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів.

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1 Залишення існуючої ситуації без змін	Така альтернатива досягнення цілей державного регулювання не забезпечить розв'язання проблем, визначених у розділі I цього аналізу регуляторного впливу, а також не дозволить досягти цілей державного регулювання, спрямованих на оперативне відновлення енергетичної інфраструктури України та підвищення рівня енергетичної безпеки держави.

Альтернатива 2 Прийняття проєкту акта	Дасть змогу усунути проблеми, визначені у розділі I цього аналізу регуляторного впливу, та забезпечити звільнення від оподаткування податком на додану вартість товарів, що фінансуються донорами та імпортуються на митну територію України в межах угод, фінансування яких здійснюється за рахунок Секретаріату Енергетичного Співтовариства, з подальшою передачею їх суб'єктам господарювання, що провадять діяльність в енергетичному секторі.
--	---

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей.

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 Залишення існуючої ситуації без змін	Відсутні.	Можливим наслідком реалізації проєкту акта є певне збільшення витрат державного бюджету, оскільки окремі енергетичні об'єкти можуть потребувати відновлення за рахунок державних коштів.
Альтернатива 2 Прийняття проєкту акта	Очікується позитивний ефект, оскільки значна частина енергетичних об'єктів буде відновлена (відремонтована) за рахунок коштів донорів, що сприятиме підвищенню рівня енергетичної безпеки держави.	Прогнозується ймовірне зменшення надходжень до державного бюджету у вигляді податкових платежів, яке в період 2026–2027 років може становити близько 64 млн євро. Проте потенційні економічні збитки, пов'язані з несвоєчасним відновленням енергетичних об'єктів, значно перевищуватимуть зазначені можливі втрати бюджету.

Оцінка впливу на громадян не проводилась, оскільки положення проєкту акта на них не поширюється.

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання.

Всього між Міністерством енергетики України та енергетичними компаніями України підписано 85 Рамкових угод до Фідуціарної угоди між Секретаріатом Енергетичного Співтовариства та Міністерством енергетики України.

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць*	85	—	—	—	85
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	100 %	—	—	—	100 %

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 Залишення існуючої ситуації без змін	Відсутні.	Загальна орієнтовна сума витрат з боку підприємств орієнтовно складатиме понад 500 млн євро.
Альтернатива 2 Прийняття проєкту акта	Пошкоджені (знищені) об'єкти енергетики, незважаючи на форму власності, будуть відновлені.	Витрати підприємств на сплату податку на додану вартість не передбачаються. Натомість заощаджені кошти можуть бути спрямовані на додаткові заходи з відновлення енергетичної інфраструктури.

Витрати на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта.

Порядковий номер	Витрати	За перший рік (2026 рік)	За другий рік (2027 рік)
1	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо, гривень.	0,00	0,00
2	Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у	0,00	0,00

	сплаті податків/зборів), гривень.		
3	Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, гривень.	10000,00	20000,00
4	Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/ приписів тощо), гривень.	0,00	0,00
5	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо), гривень.	10000,00	20000,00
6	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо), гривень.	10000,00	20000,00
7	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу, гривень.	0,00	0,00
8	Інше (уточнити), гривень.	0,00	0,00
9	РАЗОМ (сума рядків: 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8), гривень.	30000,00	60000,00
10	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на яких буде поширено регулювання, одиниць.	85	85
11	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на виконання регулювання (вартість регулювання)	2550000,00	5100000,00

	(рядок 9 х рядок 10), гривень.		
--	-----------------------------------	--	--

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1 Залишення існуючої ситуації без змін	20000000,00 витрати на налагодження устаткування та введення в експлуатацію
Альтернатива 2 Прийняття проєкту акта	5100000,00

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності	Коментарі щодо присвоєння відповідного балу
Альтернатива 1 Залишення існуючої ситуації без змін	1	Без реалізації проєкту акта цілі регулювання не будуть досягнуті, а проблема залишиться невирішеною.
Альтернатива 2 Прийняття проєкту акта	4	У разі прийняття проєкту акта цілі регулювання можуть бути досягнуті повною мірою, що дозволить зменшити витрати суб'єктів господарювання, які забезпечують функціонування критичної інфраструктури.

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1 Залишення існуючої ситуації без змін	Відсутні	Втрати через неможливість здійснення основної діяльності внаслідок руйнування або	Запропонована альтернатива не забезпечує досягнення цілей регулювання. За відсутності

		пошкодження об'єктів енергетики. У разі відсутності фінансування з боку міжнародних партнерів усі витрати лягають на українські підприємства. Підготовка та проходження осінньо-зимових опалювальних періодів 2025/26 та 2026/27 років опиняється під загрозою зриву.	вигод обсяг неврегульованих витрат залишається значним.
Альтернатива 2 Прийняття проєкту акта	Прийняття проєкту акта забезпечить: відновлення пошкоджених або знищених об'єктів енергетики; відновлення об'єктів критичної енергетичної інфраструктури за рахунок коштів партнерів та міжнародних донорів; можливість для суб'єктів господарювання здійснювати операційну діяльність із відповідною сплатою податків до державного	Відсутні.	Запропонована альтернатива дозволяє досягти цілей регулювання та забезпечує більші вигоди для держави в цілому.

	бюджету, що сприятиме підвищенню рівня енергетичної безпеки України.		
--	--	--	--

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Механізмом, який забезпечить розв'язання проблематики, є прийняття проєкту акта.

Положеннями проєкту акта передбачено, що на період дії воєнного стану на території України, введеного Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», затвердженим Законом України від 24 лютого 2022 року № 2102-IX «Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні"», при ввезенні на митну територію України звільняються від оподаткування податком на додану вартість товари що фінансуються донорами та ввозяться на територію України в рамках угод, фінансування за якими проводиться за рахунок Секретаріату Енергетичного Співтовариства для подальшої передачі суб'єктам господарювання, що здійснюють господарську діяльність на ринках електричної енергії, природного газу, централізованого теплопостачання, водопостачання та/або водовідведення, для цілей відновлення, ремонту чи експлуатації інфраструктури таких підприємств.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Витрати на адміністрування регулювання для органів виконавчої влади чи органів місцевого самоврядування, що залучаються до процесу регулювання, відсутні.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк дії проєкту акта обмежений у часі, однак це не завадить повною мірою досягти цілей державного регулювання повною мірою.

Проєкт акта набирає чинності відповідно до законодавства України з 01 січня 2026 року.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Прогнозними значеннями показників результативності проєкту акта є: розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією проєкту акта – не передбачається;

кількість суб'єктів господарювання, на яких поширюється дія проєкту акта: 85 суб'єктів господарювання (об'єкти критичної інфраструктури), які підпадають під дію регулювання проєкту акта;

розмір коштів і час, що витрачатимуться органами виконавчої влади, пов'язаними з виконанням вимог проєкту акта – не змінюється (в межах робочого часу працівників та коштів, передбачених на фінансування заробітної плати для них);

рівень поінформованості суб'єктів господарювання з основних положень проєкту акта – високий. Проєкт акта розміщено на офіційному вебсайті Міністерства енергетики України www.mev.gov.ua;

кількість скарг/звернень громадян/суб'єктів господарювання, пов'язаних із дією проєкту акта;

кількість виявлених порушень, пов'язаних із дією проєкту акта.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Стосовно проєкту акта буде здійснюватися базове, повторне та періодичне відстеження його результативності у строки, установлені статтею 10 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

Базове відстеження результативності проєкту акта буде здійснено через шість місяців після набрання чинності проєкту акта шляхом статистичного аналізу показників, але не більше року з дня набрання ним чинності.

Повторне відстеження результативності проєкту акта буде здійснено через рік після здійснення заходів з базового відстеження, але не пізніше ніж через два роки, у результаті якого відбудеться порівняння показників базового та повторного відстеження. У разі виявлення нерегульованих та проблемних питань шляхом аналізу якісних показників дії проєкту акта, такі питання буде врегульовано шляхом внесення відповідних змін.

Періодичне відстеження результативності проєкту акта здійснюватиметься раз на три роки, починаючи з дня виконання заходів із повторного відстеження. Установлені кількісні та якісні значення показників результативності проєкту акта порівнюватимуться зі значеннями аналогічних показників, що встановлені під час повторного відстеження.

Метод проведення відстеження результативності – статистичний. Вид даних, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності – статистичні дані.

Міністр енергетики України

Світлана ГРИНЧУК

« ____ » _____ 2025 року